

POLITIET

Justis- og beredskapsdepartementet,
Sivilavdelingen,
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo

Deres referanse
12/7414-KRS

Vår referanse
201300329-2

Dato
16.04.2013

Høring- Rapport om ” Avhør av særlig sårbare personer i straffesaker”

Det vises til høringsbrev av 16.01.2013 vedrørende rapport om ”Avhør av særlig sårbare personer i straffesaker ”.

Det har vært en sterk økning i saker som krever gjennomføring av dommeravhør av barn de siste årene. Spesielt gjelder økningen anmeldelser av familievoldssaker, men også i noe grad seksuelle overgrepssaker. På bakgrunn av denne sterke økningen er det vår oppfatning at regelverket som regulerer gjennomføring av dommeravhør er modent for en gjennomgang og revisjon.

I Follo politidistrikt har antallet dommeravhør økt med over 100% de siste fire årene. En av årsakene er, som arbeidsgruppen påpeker i pkt 5.2.2, at det er en lav terskel for å iverksette etterforskning i familievold- og seksuelle overgrepssaker hvor barn enten er fornærmet eller er vitne til handling, og slik bør det også være i fremtiden.

Follo politidistrikt er langt på vei enig i de fleste forslagene til endringer, men har følgende bemerkninger;

Det vil være et stort effektivitetspotensiale at avhørene kan ledes av en politijurist, jf forslaget til forskriftens § 5. For Follo politidistrikts vedkommende har det vært en utfordring å beramme et tilstrekkelig antall dommeravhør med domstolene i forhold til antallet innkomne saker. Dette skyldes manglende dommerressurser. I flere saker har minstetiden for berømmelse av dommeravhør derfor vært på 5-6 uker. Dommeravhørsfristen har derfor, bl.a som følge av dette, blitt oversittet i betydelig grad i flere saker.

En annen positiv følge av at avhøret ledes av en politijurist, er at avhøret i seg selv ikke vil medføre at den etterforskningen retter seg mot, får status som siktet. Når terskelen er lav for å beramme dommeravhør, vil det medføre at det i mange saker kan vise seg å være en misforståelse eller være en ubegrunnet mistanke om at barnet har vært utsatt for et

Follo politidistrikt

Politimesteren
Post: Pob 3390, 1402 SKI, Norway
Tlf: 64 85 16 00 Faks: 64 85 17 26
E-post: post.follo@politiet.no

straffbart forhold. I slike tilfeller vil det oppleves som en sterk belastning å uriktig bli siktet for et straffbart forhold.

En “negativ” følge for politiet, av at avhøret i henhold til forslaget skal ledes av en politijurist, vil være at det administrative arbeidet med avhøret flyttes fra domstolen til politiet. Bl a vil arbeidet med utskrift av avhøret (resyme eller dialogutskrift), og protokollasjonen blir belastet politiets ressurser. Det vil medgå ca fire timers arbeid til å skrive ut en times avhør, evt to timer dersom avhøret skrives ut simultant, se erfaringsrapport fra pilot ved Statens barnehus. Dette er en betydelig ressursbelastning som politidistriktet i utgangspunktet ikke har etterforskningskapasitet eller sivilt mannskap til å foreta. Dersom sivilt mannskap skal utføre dette arbeidet, kreves dessuten utdanning på politihøgskolen. Tingrettene som Follo politidistrikt aktorerer for, oppgir at de i løpet av 2012 brukte tilsammen kr 250.000.-, på ekstern hjelp for å skrive ut dommeravhørene ved sine domstoler.

Fristen for avhør av fornærmede og vitner som har rett til bistandsadvokat, er satt til en uke, jf forslaget til forskrift § 4, 1. ledd. Til tross for den effektivitetsgevinsten som vil foreligge som følge av mindre koordinering med domstolen, synes denne fristen for knapp. Koordinering med forsvarer, bistandsadvokat, interne dommeravhørere, barnehuset, samt forberedelse til avhøret, vil ofte kreve mer enn en ukes tid. Det er derfor grunn til å tro at fristen vil bli overskredet i betydelig grad. Dersom det skal ha noen hensikt å sette en frist, må det være realistisk at den kan nås. Follo politidistrikt vil derfor foreslå at forslaget til forskriftens § 4, 1.ledd omformuleres til at avhøret skal gjennomføres så snart som mulig, og innen to uker etter at politiet har fått kjennskap til forholdet.

Det er positivt at det foreslås at barnevernet skal ha anledning til å følge avhøret jf forslaget til forskriftens § 8. Praktiseringen har vært forskjellig ved de ulike domstolene og dette har vært meget uheldig. Follo politidistrikt har ved flere anledninger opplevd det som negativt for barnet og dets videre ivaretagelse, at barnevernet ikke har fått anledning til å være tilstede.

Det er videre meget positivt at det fremgår av forslaget til forskriftens § 3 at avhøret skal foretas på barnehuset. Domstolene har også her praktisert det forskjellig, og det er brukt betydelig tid på å overbevise domstolene at det beste for både barnet og avhøret, at avhøret foregår ved barnehuset.

I forslaget til forskriftens § 2, foreslås det at aldersgrensen senkes fra 16 år til 15 år, og det er akseptabelt med tanke på at det er tidspunktet for når første avhør finner sted og ikke for hovedforhandling, som er avgjørende.

Det er også en stor fordel at aldersgrensen er hevet til 15 år i forhold til barnets vitneplikt jf forslaget til endringer i straffeprosessloven §§ 122 og 123. Den nåværende regel om formaning av barn over 12 år, har ved flere anledninger ført til misforståelser hos barnet. Barn under 15 år er ofte ikke modne nok til å forstå rekkevidden av disse bestemmelsene.

Arne Jørgen Olafsen
Politimester

Saksbehandler: Politiinspektør Marianne Børseth-Hansen

